

ILP พืชิตการเรียนภาษาอังกฤษในยุคปัจจุบัน

พรพิมล แซ่เฮ้ง*

บทคัดย่อ

บทความนี้กล่าวถึงวิวัฒนาการของเทคโนโลยีที่นำมาใช้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Interactive Learning Program or Computer Assisted Instruction) การเรียนรู้ผ่านคอมพิวเตอร์เป็นการสร้างทักษะการเรียนรู้ด้วยตัวเองของผู้เรียนซึ่งผู้เรียนสามารถศึกษาเนื้อหาตามความสามารถและความสนใจของตนเอง ส่วนเนื้อหาของบทเรียนจะถูกสร้างขึ้นด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่างๆ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (ILP or CAI) เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในการเรียนการสอน กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจึงเป็นอีกหนึ่งวิธีที่ได้ถูกนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพราะสื่อการสอน (ILP or CAI) นั้นมีทั้งภาพประกอบ เสียงประกอบ มีแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียนซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้ผ่านสื่อการสอน (ILP or CAI) ได้ด้วยตนเอง ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ทักษะทางภาษาทั้งทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อให้สามารถนำทักษะเหล่านี้ไปใช้จริงในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้อง ด้วยเหตุนี้การเรียนการสอนด้วยสื่อ ILP หรือ CAI จึงเป็นที่นิยม สร้างความสนใจให้กับผู้เรียน และส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ: คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ความพึงพอใจในการเรียนด้วยสื่อ ILP

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Learning English with ILP

Pornpimon Saeheng*

Abstract

This article will be discussed about the evolution of the technology used in the process of teaching English with using computer-assisted instruction (Interactive Learning Program or Computer Assisted Instruction), Learning through computer is to build skills and learn with their own learning of students which they can study according to their own abilities and interests. Furthermore, the contents of the courseware are built with the application of various technologies to increase interest in teaching. CAI is a method that has been used in teaching. The medium of instruction (ILP or CAI) is both sound and exercises. Before and after school, the students can learn through the medium of instruction (ILP or CAI) on their own. The students need to learn the language skills of listening, speaking, reading and writing skills to be able to put these skills to practical use in daily life properly. This is why instructional media or CAI ILP is so popular and the attention given to the students as well.

Keywords: Computer-assisted instruction, Teaching English, Satisfaction with the learning material ILP

* Full-time English Lecturer, The Faculty of Liberal Arts,

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้วยสื่อ ILP or CAI

ปัจจุบันบุคลากรถือได้ว่าเป็นกำลังในการขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวหน้าไปในทิศทางที่ถูกต้อง เพื่อพัฒนาประเทศให้เกิดการแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ จึงต้องการบุคลากรที่มีคุณภาพ โดยมีการให้ความสำคัญกับระบบการศึกษาที่เป็นระบบมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความสามารถของแต่ละบุคคล ประกอบกับเทคโนโลยีต่างๆ ที่เข้ามามีบทบาทมากขึ้น ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีในปัจจุบัน ทำให้คอมพิวเตอร์ได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของทุกคนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ประกอบกับการพัฒนาศักยภาพของระบบข้อมูลข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคสารสนเทศ ทำให้แนวคิดในการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในทางการศึกษาเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในหลายๆ ประเทศ สำหรับประเทศไทยรัฐบาลได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนในหลักเกณฑ์การดำเนินการจัดหาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนในหน่วยงาน และสถาบันการศึกษาของรัฐ (ถนอมพร ตันพิพัฒน์. 2539 : 1) ซึ่งจะเห็นได้จากการที่สถาบันศึกษาระดับต่างๆ ได้เปิดสอนหลักสูตรคอมพิวเตอร์ ตลอดจนนำเอาไมโครคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนวิชาต่างๆ และเป็นที่ยอมรับกันว่าไมโครคอมพิวเตอร์มีขีดความสามารถสูงกว่าสื่อการเรียนการสอนประเภทอื่นๆ นอกจากนี้คอมพิวเตอร์ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตไม่ว่าจะเป็นด้านการช่วยจัดเก็บข้อมูลเอกสาร ด้านการคำนวณหรือแม้แต่การออกแบบผลิตภัณฑ์ และที่สำคัญคือการนำมาใช้ในการออกแบบบทเรียนสำหรับการเรียนการสอนนักศึกษาในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาภาษาอังกฤษที่มีความสำคัญมากต่อทรัพยากรมนุษย์ในยุคโลกไร้พรมแดน (Globalization) การเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านทางบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนรูปแบบของการเรียนการสอนจากการนั่งเรียนในห้องเรียนหรือห้องบรรยายโดยมีอาจารย์เป็นผู้สอนและนักศึกษาเป็นผู้เรียน การเรียนระบบนี้เป็นการเรียนที่นักศึกษารุ่นเก๋าคุ่นเคยซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหา อาทิ จำนวนนักศึกษาในแต่ละชั้นมีมากเกินไปทำให้ผู้สอนไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึง อาจารย์สอนเร็วหรือสอนช้าบางเนื้อหาที่มีความสำคัญ หรือปัญหาที่พบจากพฤติกรรมของนักศึกษาไทยคือเมื่อมีคำถามหรือข้อสงสัยในรายวิชานั้น ๆ นักศึกษาจะไม่กล้าถามอาจารย์ผู้สอนด้วยสาเหตุต่าง ๆ แต่อย่างไรก็ตาม การเรียนผ่านทางบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนี้สามารถช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาได้สะดวกยิ่งขึ้น ในบทความนี้ผู้เขียนจะกล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนภาษาอังกฤษผ่านทางบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ประวัติความเป็นมาของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI or ILP: computer assisted instruction) เป็นการประยุกต์จากหลักทฤษฎีการเรียนรู้ของ B.F. Skinner กับเครื่องช่วยสอนของ S.L. Pressey เข้าด้วยกันโดยให้ความสำคัญกับทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement theory) และทฤษฎีการเรียนรู้แบบตอบสนอง (S-R Theory) เพื่อ

ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการเรียน ในขณะที่เรียนผู้เรียนแต่ละคนจะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่กำลังปรากฏอยู่บน หน้าจอคอมพิวเตอร์โดยการตอบคำถามหรือเลือกกิจกรรมที่ปฏิบัติ Skinner ได้ประดิษฐ์คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Teaching Machine) ขึ้นมาในทศวรรษที่ 1950 ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาโปรแกรมการเรียนด้วยตนเอง โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ขณะนั้นได้รับความสนใจและเป็นที่รู้จักในวงการการศึกษาอย่างกว้างขวาง คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นระบบการศึกษาที่นำเอาอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ เช่น ตำราเรียนที่ใช้กับหลักการการเรียนรู้ขึ้นมาโปรแกรมลงไว้ในคอมพิวเตอร์เรียกว่า Programmed Instruction เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ อุปกรณ์เหล่านั้นเพื่อการศึกษาได้ (กิดานันท์ มะลิทอง. 2543)

ในปี ค.ศ. 1958 มหาวิทยาลัยฟลอริดา สหรัฐอเมริกา พัฒนา คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ช่วยทบทวนวิชาฟิสิกส์ และสถิติ พร้อม ๆ กับมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ได้นำคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มาใช้ในวิชาคณิตศาสตร์ และ ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จากนั้นในปี ค.ศ. 1960 มหาวิทยาลัย อิลินอย จัดทำ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ด้านจิตวิทยาการศึกษา และวิศวกรรมศาสตร์ ภายใต้ชื่อ PLATA CAI - Programmed Learning for Automated Teaching Operations CAI ต่อมาในปี ค.ศ. 1970 มีการนำคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มาใช้ในทวีปยุโรป โดยฝรั่งเศส และอังกฤษเป็นผู้เริ่มต้น ปี ค.ศ. 1971 มหาวิทยาลัย Texas และ Brig cam Young ร่วมกันพัฒนา คอมพิวเตอร์ช่วยสอน กับมินิคอมพิวเตอร์ โดยผสมผสานคอมพิวเตอร์กับโทรทัศน์ ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ ภายใต้โครงการ TICCIT - Time-shared Interactive Computer Controlled Information Television และปัจจุบัน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้น เพราะเทคโนโลยีมีลติมีเดีย

ความหมายของ CAI or ILP

วุฒิชัย ประสารสอย (2543 : 10) กล่าวว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือบทเรียน CAI หมายถึง การจัดโปรแกรมเพื่อการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อถ่ายโยงเนื้อหาความรู้ไปสู่ผู้เรียน

ขณะเดียวกัน ททัพร สายศรีโกศล (2546 : 27) กล่าวว่า CAI หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการสอนเนื้อหาให้แก่ผู้เรียนโดยใช้วิธีการเผยแพร่การสอนผ่านช่องทางสื่อสารไปยังผู้เรียน โดยเน้นการสอนที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างอิสระตามความสามารถของแต่ละคน

จากคำจำกัดความข้างต้น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน คือ สื่อการเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์ซึ่งใช้ความสามารถของคอมพิวเตอร์เพื่อทำการถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียนหรือความรู้ในลักษณะที่ใกล้เคียงกับผู้เรียนในห้องเรียนมากที่สุดโดยนำเสนอสื่อประสม (Multimedia) ได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว กราฟิก แพนแกรม วีดิทัศน์ ดนตรี และเสียงโดยจะนำเสนอเนื้อหาที่ละหน้าจอภาพซึ่งเนื้อหาในคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะ

ได้รับการถ่ายทอดในลักษณะที่ต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับเทคนิคการนำเสนอและโครงสร้างของเนื้อหาในรายวิชานั้นๆ โดยมีเป้าหมายที่สำคัญก็คือสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและกระตุ้นให้เกิดความต้องการที่จะเรียนรู้

ลักษณะสำคัญของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI / ILP)

คอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ซึ่งเรียกรวมๆ ว่า 4-I คือ

1. การนำเสนอเนื้อหาสาระ (Information)

ต้องมีเนื้อหาสาระสำคัญที่สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ที่ผู้ออกแบบใช้เป็นฐานในการออกแบบ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

2. การตอบสนองของบุคคล (Individualization)

ต้องตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการออกแบบให้มีความยืดหยุ่นมากพอ ที่จะให้ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนรู้แตกต่างกัน มีอิสระในการควบคุมการเรียนหรือเลือกรูปแบบการเรียนที่เหมาะสมกับตนได้ โดยมีรายการ มีปุ่มควบคุมต่าง ๆ มีลักษณะการเรียนเนื้อหาแบบโยงใย หรือสื่อหลายมิติ (Hypermedia) หรือข้อความหลากหลาย (Hypertext) ให้ผู้เรียนมีอิสระในการสืบไปในบทเรียนด้วยเวลาที่แตกต่างกัน มีอิสระในการเลือกเนื้อหา เลือกลำดับของการเรียน เลือกการฝึกปฏิบัติหรือเลือกการทดสอบที่สอดคล้องกับระดับความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน หรือมีการออกแบบให้ผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน ต้องผ่านขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนการสอนที่แตกต่างกันเป็นต้น

3. การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน (Interaction)

ต้องมีการโต้ตอบระหว่างผู้ใช้กับบทเรียนได้ มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับคอมพิวเตอร์ ประหนึ่งระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนอย่างต่อเนื่องตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ออกแบบให้เอื้อต่อการเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนด ซึ่งการอนุญาตให้ผู้เรียนเพียงแค่คลิกเปลี่ยนหน้าจอไปเรื่อย ๆ ทีละหน้า ไม่ถือว่าเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้

4. การให้ข้อมูลป้อนกลับทันที (Immediate Feedback)

ต้องให้ผลย้อนกลับโดยทันที CAI / ILP มีการให้ผลป้อนกลับทันที ซึ่งเป็นการเสริมแรงอย่างหนึ่ง และให้ผู้เรียนได้ตรวจความเข้าใจของตน การให้ผลป้อนกลับมีได้หลายรูปแบบ เช่น การบอกว่า ถูก - ผิด

การให้คำชม การขอให้ลองคิดดูใหม่ การให้คะแนน และการประเมินผลการทดสอบ ถ้าออกแบบกิจกรรมเป็นเกม ผลป้อนกลับอาจเป็นการแพ้ - ชนะ ถ้ากิจกรรมเป็นการแก้ปัญหา ผลป้อนกลับอาจเป็นสภาพที่ปัญหานั้นถูกคลี่คลาย ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในความสามารถของตน และเป็นแรงจูงใจภายในให้มีความกระตือรือร้นที่จะแก้ ปัญหาอื่น ๆ อีก ก่อให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างทางปัญญาต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด

เป้าหมายของ CAI / ILP สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนออกแบบในการนำเสนอการเรียนภาษาอังกฤษโดยเน้นทักษะทั้งสี่ด้าน พร้อมทั้งมีภาพและเสียงประกอบ การเรียนโดยวิธีนี้ช่วยให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะด้านการฟังและการพูด ผ่านทางการฟังเสียงและการออกเสียงตาม พัฒนาทักษะด้านการอ่านและการเขียน นอกจากนี้บทเรียนยังนำเสนอภาพประกอบเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์หรือเนื้อเรื่องได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนถูกออกแบบเพื่อให้ผู้เรียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนผ่านการโต้ตอบระหว่างบทเรียนกับผู้เรียน ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เมื่อผู้เรียนเรียนจบหนึ่งเนื้อหาผู้เรียนต้องทำแบบฝึกหัดเพื่อประเมินความเข้าใจ และบทเรียนจะให้ผลป้อนกลับเพื่อเฉลยคำตอบทันทีผ่านทางเสียงและภาพทำให้ผู้เรียนตระหนักและรับรู้ผลเรียนจากจำนวนแบบฝึกหัดที่ทำไปและเมื่อเรียนจบทั้งหลักสูตรผู้เรียนสามารถทำข้อสอบเพื่อประเมิน ความสามารถของตัวผู้เรียนได้เองในทำนองเดียวกันกับเมื่อทำแบบฝึกหัดแล้วทราบผลการเรียนรู้ได้ทันที ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจึงไม่ต้องกังวลกับเวลาในการเรียน ไม่ต้องคอยอาจารย์ออกคำสั่งหรือรอเพื่อนรอบข้าง ผู้เรียนยังสามารถกำหนดเวลาเริ่มเรียนและเลิกเรียนได้เอง นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถ CLICK เข้าไปดูคำตอบหรือคำอธิบายจากบทเรียนได้โดยตรง

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนออกแบบมาเพื่อเปลี่ยนรูปลักษณ์การเรียนภาษาอังกฤษจากวิชาที่ดูน่าเบื่อหน่ายให้หมดไป โดยจะนำเสนอบทเรียนและแบบฝึกหัดที่หลากหลายไม่ซ้ำซ้อน เมื่อผู้เรียนทำแบบ ฝึกหัดถูก จะมีเสียงปรบมือพร้อมคำว่า CORRECT หรือ VERY GOOD ปรากฏบนหน้าจอ แต่เมื่อทำแบบฝึกหัดผิด จะมีคำว่า TRY AGAIN ปรากฏบนหน้าจอ การเรียนแบบนี้เป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนผ่านทางสิ่งแปลกใหม่บนจอภาพ และช่วยแบ่งเบาภาระการสอนของอาจารย์ บทเรียนถูกออกแบบมาเพื่อช่วยอาจารย์ในการ สาสิตเรื่องยากให้เข้าใจง่ายผ่านทาง จอภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหวต่างๆ ทำให้ช่วยลดเวลาในการสอนและการเตรียมการสอนของอาจารย์ ผลการวิจัยส่วนใหญ่พบว่าบทเรียนที่มีลักษณะเป็นโปรแกรมออกแบบมาให้ เหมาะกับผู้เรียนสามารถสอนเนื้อหาได้มากกว่าการสอนด้วยวิธีอื่น โดยใช้เวลาน้อยกว่า ทำให้ผู้สอนสามารถเพิ่มเติมหรือปรับปรุงเนื้อหาและแบบฝึกหัดตามความเหมาะสมและความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้ยังช่วย

ลดบทบาทของผู้สอนจากการเป็นผู้ป้อนความรู้ (FEEDER) มาเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ (FACILITATOR) ณัฐพงศ์ สมปิตา (2549)

เพราะฉะนั้นเราจะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเกิดการเปลี่ยนแปลงของโลก

ในหลายๆด้านทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมอันนำไปสู่การปรับตัวเพื่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขันท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ทุกประเทศทั่วโลกกำลังมุ่งสู่กระแสใหม่ของการเปลี่ยนแปลงที่เรียกว่าสังคมความรู้ (Knowledge Society) และระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-Based Economy) ที่จะต้องให้ความสำคัญต่อการใช้ความรู้และนวัตกรรม (Innovation) เป็นปัจจัยในการพัฒนาและการผลิตมากกว่าการใช้เงินทุนและแรงงาน การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของครูในปัจจุบันนี้ จึงไม่สามารถสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียวโดยไม่ใช้สื่อการเรียนประกอบได้ อันเนื่องมาจากการพัฒนาของสภาพสังคมทำให้จุดประสงค์การเรียนรู้ของผู้เรียนต้องกว้างไกล และกว้างขวางมากขึ้น ผู้เรียนต้องทำความเข้าใจกับเนื้อหาวิชาลึกซึ้งขึ้น การบรรยายและคำอธิบายจากผู้สอนเพียงอย่างเดียว จึงไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจและเห็นภาพ และได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจึงต้องหาเครื่องมือมาเพื่อช่วยในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนให้ได้เห็นภาพ และทำความเข้าใจได้มากขึ้น คอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการเรียนภาษาอังกฤษก็เป็นทางเลือกที่ดีทางหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เห็นภาพ สื่อความหมายได้ชัดเจน อีกทั้งยังสร้างความแปลกใหม่เร้าความสนใจแก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้ประสิทธิผลในการเรียนรู้มากกว่าสื่อการสอนที่ใช้กันอยู่ในขณะนี้ เป็นโปรแกรมที่ใช้งานได้ง่าย สามารถประยุกต์ใช้ได้ทั้งวิชาภาคทฤษฎีและปฏิบัติกับผู้เรียนทุกระดับ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน หยุดพัก เรียนต่อ หรือเรียนซ้ำได้บ่อยครั้งตามความสะดวกตามความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ช่วยลดเวลาในการเรียนรู้ รวมทั้งเวลาที่ใช้ในการสอน ทำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้ที่มีเนื้อหาเหมือนกัน ช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างครูผู้สอนได้ ผู้เรียนไม่ต้องกลัว ในการเรียนภาษาอังกฤษส่วนมากผู้เรียนจะไม่ค่อยกล้าที่จะแสดงออกในส่วนของ การออกเสียง การฝึกพูด การอ่าน การเขียนรวมถึงการอภิปรายในชั้นเรียน เพราะเนื่องจากว่าผู้เรียนเกรงว่าจะออกเสียงผิด หรือพูดสื่อสารที่ผิดโครงสร้างไวยากรณ์ จึงทำให้ผู้เรียนไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษ ด้วยเหตุนี้ คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นหนึ่งในสื่อเทคโนโลยีที่ถูกคัดเลือกมาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของการคิด การเรียนรู้ และการค้นคว้าอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบัน CAI ได้กลายเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพและได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายของวงการการศึกษาไทย ด้วยคุณสมบัติพิเศษของ CAI ที่มีข้อได้เปรียบมากกว่าสื่อประเภทอื่นๆ ทำให้เป็นสื่อที่ตอบสนองการเรียนการสอนในรูปแบบเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Center) ได้ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยกระบวนการที่สามารถ

คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาได้ CAIจึงเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะเนื่องจากในโปรแกรมนั้นจะประกอบไปด้วยเนื้อหา แบบฝึกหัด แบบทดสอบ ลักษณะของการนำเสนอจะประกอบไปด้วยตัวหนังสือ กราฟฟิก ภาพเคลื่อนไหว สี เสียงเพลงเพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น ทั้งยังลดความตึงเครียดของผู้เรียนลงได้ อีกทั้งผู้เรียนสามารถทราบผลการเรียนของตนเองทันทีด้วยข้อมูลย้อนกลับ(Feedback) และยังมีการจัดลำดับวิธีการสอนหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละคนด้วยเช่นกัน ดังนั้นผู้เรียนที่ต้องการฝึกฝนทักษะทางด้านภาษาอังกฤษก็สามารถฝึกและเรียนรู้จากโปรแกรมนี้ได้ตามความสามารถของตนเองโดยไม่มีขีดจำกัด ผู้เรียนจะรู้สึกอยากเรียนรู้และฝึกฝนพัฒนาความรู้ทางด้านภาษาของตนเองนอกเหนือจากความรู้ในตำราที่เรียนในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี

จากเหตุผลและข้อดีหลาย ๆ ด้านของการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการเรียนภาษาอังกฤษที่นักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาและกล่าวไว้ สรุปได้ว่าในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยุคปัจจุบัน วิธีการสอนที่น่าสนใจ เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ รวมทั้งเอื้อต่อการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนวิธีหนึ่งก็คือการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพราะผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของบุคคล เพราะสามารถเรียนรู้เพิ่มเติมได้อีกหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ดี จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนควรจะได้นำวิธีการดังกล่าวมาใช้ประกอบการเรียนการสอน

ผลความพึงพอใจในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการเรียนภาษาอังกฤษ

การเรียนภาษาอังกฤษโดยการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการที่จะศึกษามากยิ่งขึ้น สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยที่ยืนยันว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือ CAI นั้น สามารถช่วยเพิ่มทักษะ และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของผู้เรียน รวมทั้งการสร้างเจตคติที่ดีของผู้เรียนอีกด้วย ซึ่งนักวิชาการและนักการศึกษาได้ศึกษาวิจัยไว้หลายลักษณะ เช่น การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์จากการเรียนด้วย บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและการเรียนด้วยวิธีปกติ การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน อัญชริกา จันจุฬา และคณะ (2553 : 354) ได้ทำการวิจัยการศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจในการเรียน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย วิชาภาษาอังกฤษ เรื่องคำศัพท์ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นหลังจากที่ทำการทดลอง นอกจากนี้ผู้เรียนยังมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี มีความพึงพอใจ ความรู้สึกชอบ ดีใจ มีความสุขต่อ

การเรียนในรายวิชานี้ ซึ่งจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย สำหรับผู้สอนเอง คอมพิวเตอร์มัลติมีเดียจะช่วยลดภาระในการสอน การฝึกปฏิบัติ (Drill) การฝึกหัด (Practice) ของผู้เรียนแต่ละคนและยังได้ทราบความก้าวหน้าของนักเรียนได้โดยง่าย ผู้เรียนมีความคิดเห็นที่ดีมากต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ในด้านต่างๆดังนี้คือ 1) บทเรียนสามารถตอบสนองต่อระดับความสามารถในการเรียนของผู้เรียน 2) สามารถนำกลวิธีการเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทไปใช้จริงต่อไป 3) มีการอธิบายเนื้อหาและให้ตัวอย่างประกอบที่ชัดเจน 4) รูปแบบอักษรมีความเหมาะสม และมีความสะดวกในการเข้าถึงส่วนต่างๆ ของบทเรียนและการย้อนกลับไปเมนูหลัก

นอกจากนี้ อภิภูธรมณัฏ มิตสุวรรณ สิงหระ (2551 : 34) ได้ทำการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยมีการใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นเครื่องมือซึ่งผลแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีการพัฒนาความรู้ทางด้านวิชาการเพิ่มมากขึ้น ผู้เรียนมีความสนใจต่อการเรียนการสอนและมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี เนื่องจากว่าผู้เรียนได้รับการกระตุ้นความสนใจ ทำให้ผู้เรียนสามารถจำได้ง่ายและได้นาน สามารถตอบสนองความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล และไม่มีข้อกำหนดในเรื่องเวลา และสถานที่เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความพอใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนทุกคนเรียนตามทัน

พรพิมล รียาย และธนากร ขำศรี (2555) ได้ทำการศึกษาศึกษาเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียในการช่วยสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ และเพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อนและหลังการเรียนการสอนโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ผลการศึกษาพบว่า ระดับเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อโปรแกรมคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียในการช่วยสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษในภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับการมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับเป็นกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 หลังการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย นักศึกษามีทักษะด้านการฟังภาษาอังกฤษมากกว่าก่อนการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ส่วนทักษะการพูดภาษาอังกฤษด้านการพูดอย่างคล่องแคล่ว ด้านการพูดถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือ CAI คือ การนำคอมพิวเตอร์มาเป็นเครื่องมือสร้างให้เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อให้ ผู้เรียนนำไปเรียนด้วยตนเองและเกิดการเรียนรู้ ในโปรแกรมประกอบไปด้วย เนื้อหาวิชา แบบฝึกหัด แบบทดสอบ ลักษณะของการนำเสนอ อาจมีทั้งตัวหนังสือ ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว สีหรือเสียง เพื่อดึงดูดให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการแสดงผลการเรียนให้ทราบทันทีด้วยข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้เรียน และยังมีการจัดลำดับวิธีการสอนหรือกิจกรรม

ต่าง ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเราใช้ ILP ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่มีความสำคัญมากต่อทรัพยากรมนุษย์ในยุคโลก ไร้พรมแดน (GLOBALIZATION) การเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านทางบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นการเปลี่ยนรูปลักษณะของการเรียนการสอนจากการนั่งเรียนภาษาในห้องเรียนโดยมีอาจารย์เป็นผู้สอนและนักเรียนเป็นผู้เรียน การเรียนระบบนี้เป็นการเรียนที่นักศึกษาเรียนรู้กันด้วยตัวเองซึ่งอาจก่อให้เกิด ปัญหา อาทิ จำนวนนักเรียนในแต่ละชั้นมีมากเกินไปทำให้ผู้สอนไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึง อาจารย์สอนเร็วหรือสอนช้าบางเนื้อหาที่มีความสำคัญ หรือปัญหาที่พบจากพฤติกรรมของนักเรียนไทยคือเมื่อเกิดคำถามหรือข้อสงสัยในรายวิชานักศึกษากลับไม่กล้าถามอาจารย์ผู้สอน แต่การเรียนผ่านทางบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนี้สามารถช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาได้สะดวกยิ่งขึ้นและผู้เรียนส่วนมากก็มีความพึงพอใจในการที่จะใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละรายวิชาด้วยเช่นกัน ผู้เรียนจะมีแรงจูงใจในการที่จะใฝ่หาความรู้และตั้งจุดความสนใจ โดยใช้เทคนิคการนำเสนอด้วยกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว แสง สี เสียง สวยงามและเหมือนจริง ซึ่ง ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความสนใจ และความสามารถของตนเอง บทเรียนมีความยืดหยุ่น สามารถเรียนรู้ได้ตามที่ต้องการ อีกทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่องานตัวเองต้องควบคุมการเรียนด้วยตนเอง มีการแก้ปัญหา และฝึกคิดอย่างมีเหตุผล และสร้างความพึงพอใจแก่ผู้เรียน เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

สรุป

การเรียนผ่านบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นการเรียนแบบตัวต่อตัวกับเครื่องคอมพิวเตอร์ทำให้ผู้เรียนมีความเป็นตัวของตัวเอง ช่วยให้มีคามสบายใจ ไม่กังวลใจในกรณีที่ต้องตอบคำถามแล้วผิดพลาดเมื่อตอบผิดก็ไม่ต้องอายเพื่อน ไม่รู้สึกคับข้องใจเรื่องการถูกตำหนิจากครูผู้สอน และเมื่อจบบทเรียนแล้วก็สามารถทบทวนในเรื่องที่ยังไม่เข้าใจได้อีก ในด้านความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์มีผลดี และความคิดเห็นต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ มีความสนุกสนานในการเรียน เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง ตลอดจนมีการให้ขวัญกำลังใจผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น อีกหนึ่งสิ่งที่สำคัญคือความพึงพอใจของผู้เรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความพึงพอใจในการเรียน ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น พยายามที่จะเรียนรู้และศึกษาเนื้อหาที่นำเสนอ ซึ่งนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้ที่มีความสุขและมีคุณภาพ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคอมพิวเตอร์ช่วยสอนถือว่าเป็นสื่อในการเรียนรู้ที่สำคัญไม่เพียงแต่ทางด้านภาษาอังกฤษเท่านั้น ทุกรายวิชาสามารถนำสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยการสังเกต ประเมินผลการเรียน และความพึงพอใจของผู้เรียน สามารถสรุปได้ว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการ กอปรกับผู้เรียน สามารถเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลา หรือสถานที่ มีอิสระในการเรียนรู้ มีความสุขในการเรียน สร้างแรงจูงใจในการเรียน จึงควรที่จะส่งเสริมให้มีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนในทุกระดับ การศึกษา

บรรณานุกรม

- กิดานันท์ มะลิทอง. (2543) เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์.
- ดวงแสง ฌ นคร. (2542) การใช้สื่อการสอน. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ถนอมพร ตันพิพัฒน์. (2539) การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน. กรุงเทพมหานคร : วังมณีโปรดักชั่น.
- ณัฐพงศ์ สมปิตดา. (2549) การผลิตบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่าย เรื่องสื่อการสอน. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรพิมล ธิยา และธนากร ขำศร. (2555) การพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย. คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่.
- วุฒิชัย ประสานสอย. (2543) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วี.เจ.พรินต์ติ้ง.
- หทัยพร สายศรีโกศล. (2546) คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- อิฐฐารมณ มีตสุวรรณ สิงหรา. (2551) ผลการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้คำศัพท์และทักษะการสื่อสารในรายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ 2. ทูลอดหนุนการวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนา ประจำปี งบประมาณ 2551 มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- อัญชริกา จันจุฬา และคณะ (2553) วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ปีที่ 20 ฉบับที่ 2 หน้าที่ 354-361.